

Participatie en betrokkenheid via de fiets in een duurzame gemeente of stad

Busje of treintje komt zo?

- Mobiliteitsarmoede = rem op participatie aan en betrokkenheid bij samenleving
(bron: Mobiel 21)

Mobiliteitsarmoede treft alle lagen van de bevolking

19%

van de Belgen ervaart een of andere vorm van mobiliteitsarmoede

-3000

zoveel haltes schrapt De Lijn in 2024

13%

van de Belgen is zeer beperkt in zijn dagelijkse verplaatsingen omdat ze digitale vaardigheden missen

Met de fiets dan maar?

- Gezond
  - Fietsen voorkomt vroegtijdige sterfte en chronische ziekten
→ lagere kosten sociale zekerheid, hogere arbeidsproductiviteit
- Economische voordelen
  - Fietsen op spierkracht levert € 0,98 maatschappelijke winst per km op, e-bike € 0,22, een auto kost de samenleving € 1,02 per km.
  - Als 100.000 mensen 5 kilometer per fiets per dag zouden afleggen in plaats van met de auto, zou dit een jaarlijks maatschappelijk voordeel van € 196 miljoen opleveren, terwijl dezelfde rit met de auto de maatschappij € 203 miljoen zou kosten.

Studie: Global cycling safety in opdracht van FOD mobiliteit en transport en Vlaams departement voor mobiliteit en openbare werken.

Met de fiets dan maar?

- 20% van de verplaatsingen gebeurt vandaag met de fiets, 30% is de ambitie in Vlaanderen.
- Bijna de helft van alle verplaatsingen in Vlaanderen is < 5 km.
- Geen verzekering, brandstof of dure aankoop nodig, zeker wanneer je 2dehands koopt.
→ lage instapdrempel voor kwetsbare groepen
- Fietsvergoeding voor woon-werkverkeer maakt fietsen financieel helemaal positief voor de gebruiker.

Drempels voor de fiets

- Veiligheid: verkeersdrukke, fietsinfrastructuur (wegen, fietspaden en fietsstallingen)
- Aankoop en onderhoudskosten: drempel voor lage inkomens
- Vaardigheden en kennis
- Sociale en culturele factoren
- Voor openbare besturen: Wrakken en weesfietsen in de gemeente of stad

Afval en milieubelasting

Maatwerkbedrijven en circulaire fiets

- Herstellen en demontage: onderdelen hergebruiken
- Opleidingskansen en lokale jobs voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt
- Verkleinen afvalberg
- Betaalbare mobiliteit: 100 tot 250 euro voor 2dehandsfiets: lagere instapdrempel voor kwetsbare doelgroepen
- Lokale samenwerkingen met scholen, verenigingen, bedrijven...

= Sterke totale lokale waardeketen

Circulaire fietsprojecten = maatschappelijke projecten

Waarom maatwerk?

- Complementariteit met reguliere fietshandel
  - Kostprijs afleveren 2dehandsfiets
  - Technische vaardigheden
  - Focus van onderneming: winst of tewerkstellingskansen
  - Doorverwijs in beide richtingen voor klanten
  - Stageplek en doorstroomkansen voor maatwerkers
- Vb.: Mobiel, Werkplus, Groep INTRO, Fietsambassade ...

Waarom maatwerk?

Studie Herwin

- Investerings in maatwerk leveren netto winst op voor de maatschappij:
  - Lagere werkloosheidsuitkeringen, minder zorgkosten, meer economische activiteit
  - 88% van de maatwerkjobs zijn netto jobcreatie (zonder maatwerk zouden deze niet bestaan en dus echt bijkomend voor economie)
- Maatwerk = goedkoper tot marktconform maar ook geen goedkope arbeid
  - Loon- en begeleidingspremie ter compensatie van verminderde arbeidsproductiviteit
  - Huur, afschrijvingen, aankopen materiaal, kwaliteitsverwachtingen van onze klanten zijn zelfde als bij reguliere fietsenhandel

Klantenportefeuille Groep INTRO

- Deelfietsen: Blue Bike, Hoppy
- Deelwagens: Coopstroom, Cambio, Valckenier/Share
- NMBS: Fietspunten: herstel volgens thuiskomprincipe, toezicht fietsparkings, weesfietsenacties
- Scholen: duurzame oplossing voor verplaatsingen naar zwembad, cultuur en andere uitstappen
- Bedrijven: onderhoud van fietsen op bedrijfssite (bedrijfsfietsen en privé fietsen van medewerkers die niet in leasing zitten)
- Fietsbiebs: Zottegem, Halle
- Verhuur studentenfietsen
- Particulieren: herstel en verkoop

Kansen openbare besturen

Voor maatwerk:

- Bij aanbestedingen:
  - clause circulariteit
  - clause sociale tewerkstelling
- Schenken van weesfietsen
- Praktijkvoorbeelden

Praktijkvoorbeelden

- OCMW Oudenaarde bezorgt aan 20 OCMW-cliënten per jaar een 2dehandsfiets om hen te activeren richting werk
- Politie Oostende houdt meerdere keren per jaar een onderhouds- en herstelactie voor privé-fietsen van medewerkers in de politiekazerne. Onze ploeg gaat ter plaatse de fietsen onderhouden. Medewerkers gaan 's avonds met een herstelde fiets naar huis.

Praktijkvoorbeelden

- OCMW Brugge geeft medewerkers een jaarlijks budget om hun fiets te onderhouden bij Groep INTRO. Er is transport tussen OCMW en de fietsherstelplaats. Fietsgebruik van en naar het werk wordt gestimuleerd.
- Fietsen voor dak- en thuislozen in Brugge: gratis fiets lenen voor 1 maand in Fietspunt
- Fietsen voor werkzoekenden: voordelige tarieven voor huurfiets voor werkzoekenden
- EHBF: vervangfiets bij voorleggen van diefstalaangifte politie

Praktijkvoorbeelden

- Stad Oostende heeft een samenwerkingsovereenkomst met Groep INTRO voor het onderhoud van een 300-tal fietsen. Dit zijn dienstfietsen van de stad, scholen, vzw's en verenigingen. De gebruikers van de fietsen hebben geen kosten.
- Workshops fietsherstel voor inwoners of doelgroepen: week van de mobiliteit, band herstellen, remmen afstellen...
- Fietscontroles op marktdagen/voor fietsexamens met fietscontrolekaarten voor betere verkeersveiligheid

Praktijkvoorbeelden

- Lessen fietsvaardigheid om te leren fietsen
  - Lede, Zottegem, Geraardsbergen, Kruisem, Haaltert, Erpe-Mere ...
- Aangepaste fietsen: Tope Riejn, Fietspunt Oostende
  - G-fietsdelen: rolstoelfietsen, tandems, riksja-fietsen
  - Groep INTRO is onderhoudspartner en/of uitleendienst
- Faciliteer een Fietsbieb in jouw gemeente of stad
  - Abonnement met ruilformule wanneer fiets te klein
  - Schenker van fiets krijgt 1 jaar abonnement op Fietsbieb